

JENN

Training and Consultancy

The path to enlightened education

ONDERWERP: REKENINGKUNDE

GRAAD 12

WINTERKLASSE

**ONDERWYSER- EN LEERDERINHOUDSHANDLEIDING
(NASIENRIGLYN)**

Afdeling: Kontantvloeistaat

Aktiwiteit 1

1.1	1.1.1	Nie-bedryfslaste ✓	<div style="border: 1px solid black; width: 40px; height: 20px; margin: 2px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 40px; height: 20px; margin: 2px; text-align: center;">3</div>
	1.1.2	Uitvloeï van kontant ✓	
	1.1.3	Bedryfsbate ✓	

*Aanvaar alternatiewe metodes soos grootboek/omkering van tekens #Ignoreer hakies

1.2.1	Bereken: Voorraadbedrag aan die einde van die boekjaar.	
	BEWERKINGS	ANTWOORD
	450 000 + 390 000	840 000 ✓✓

2

Bereken: Inkomstebelasting betaal						
BEWERKINGS		ANTWOORD				
<div>102 000 ✓ + 358 440 ✓ – 72 000 ✓</div> <div>OF –102 000 – 358 440 + 72 000</div> <div>een punt een punt een punt</div> <div>OF</div> <div>SAID (Inkomstebelasting)</div> <table><tr><td>72 000</td><td>102 000</td></tr><tr><td>Betaal 388 440</td><td>358 440</td></tr></table>		72 000	102 000	Betaal 388 440	358 440	<div>388 440 ☒*#</div> <div>een deel korrek</div>
72 000	102 000					
Betaal 388 440	358 440					

4

388 440 ✓*#
een deel korrek

Bereken: Dividende betaal	
BEWERKINGS	ANTWOORD
<div><div>OF</div><div><div>(3 500 000 x 5/100) een punt</div><div>(490 000 – 315 000) een punt</div><div>175 000 ✓ + 65 000 ✓</div></div></div>	<div><div>240 000 ☒*#</div><div>een deel korrek</div></div>

3

240 000 ✓*#
een deel korrek

Bereken: Totale aankope van vaste bates		
BEWERKINGS		ANTWOORD
<div><div>Voertuie</div><div>44 175 ✓ x 100/15 ✓ x 12/6✓</div><div>Toerusting</div></div> <div><div>drie punte</div><div>589 000</div><div>62 000 ✓</div></div>		<div>651 000 ☒#</div>

5

651 000 ✓#

*een deel korrek
#moet tussen hakies wees

1.2.2

KONTANTEFFEKTE VAN FINANSIERINGSAKTIVITEITE	1 849 900 ☒ *
Opbrengs uit uitgereikte aandele <div style="text-align: right; font-size: small;">(300 000 x 4,2)</div> 13 440 000 ✓ + 1 260 000 ✓ ☒ * – 9 700 000 ✓	5 000 000 ☒ *
Terugkoop van aandele	(1 500 000) ✓#
Terugbetaling van lenings (4 500 500 – 2 850 400)	(1 650 100) ✓#

8

1.2.3

NETTO VERANDERING IN KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE	(420 000) ☒ *#
862 700 ✓ – 3 132 600 ✓ + 1 849 900 ☒ sien 1.2.2. –2 299 900 twee punte	moet tussen hakies wees
Kontant en kontantekwivalente aan die begin	382 000 ✓
Kontant en kontantekwivalente aan die einde van die operasie	(38 000) ☒

6

1.2.4

Bereken: % Netto wins voor belasting op verkope	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{1\,194\,800 \checkmark}{8\,240\,000 \checkmark} \times \frac{100}{1}$	14,5% ☒ een deel korrek

3

Bereken: Bedryfsverhouding	
BEWERKINGS	ANTWOORD
1 430 000 ✓ : 650 000 ✓	2,2 : 1 ☒ een deel korrek Vertoon as x: 1

3

Bereken: Dividende per aandeel	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$5c \checkmark + \frac{315\,000/3\,500\,000}{9c \checkmark \checkmark} \text{ OF } 0,05 + 0,09$	14c ☒ een deel korrek aanvaar R0,14

4

Bereken: % Opbrengs op aandeelhoudersbelang	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{836\,360 \checkmark}{12\,126\,925 \checkmark \checkmark} \times \frac{100}{1}$	6,9% ☒ een deel korrek

4

JENN MAREMATLOU
Training Institute
A Division of Marematlou Group Holdings

Bladsy 3 van 33

Aktiwiteit 2

2.1 Pas die konsepte in kolom A by 'n beskrywing in kolom B.

2.1.1	D ✓	(Die mate waarin 'n maatskappy deur lenings gefinansier word)
2.1.2	C ✓	(Dui aan hoe doeltreffend bates gebruik word en bedrywighede bestuur word)
2.1.3	E ✓	(Die prestasie van 'n maatskappy in vergelyking met ander in dieselfde bedryf)
2.1.4	B ✓	(Vermoë van die besigheid om sy korttermynskuld af te betaal)
2.1.5	A ✓	(Vermoë van die besigheid om al sy skuld af te betaal)

5

2.2.1 GEWONE AANDELEKAPITAAL GEMAGTIGDE AANDELEKAPITAAL

2 000 000 gewone aandele

UITGEREIKTE AANDELEKAPITAAL

1 200 000	Gewone aandele op 1 Maart 2024	8 160 000
400 000 ✓	Aandele uitgereik teen R10 ✓ elk	4 000 000 ✓
34 000 ✓	Aandele teruggekoop teen gemiddeld R7.60 ✓	258 400 ✓
1 634 000 ✓	Gewone Aandele op 28 Februarie 2025	12 418 400 ✓

9

BEHOUE INKOMSTE NOTA VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARIE 2025

Saldo aan die begin van die jaar	573 720 ✓
Netto wins na belasting (1 540 000 ✓ x 70/100 ✓)	1 078 000 ✓
OR (1 540 000 – 462 000)	
Terugkoop van aandele (34 000 x R1.90)	(64 600) ✓✓
Gewone aandeeldividende	(744 860)
Tussentydse dividend	416 000 ✓
Finale dividende	328 860 ✓
Saldo aan die einde van die jaar	842 260 ✓

9

2.2.2 KONTANTVLOEISTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARIE 2025

KONTANTVLOEI UIT BEDRYFSAKTIVITEITE	
Kontant gegenereer uit bedrywighede	
Rente betaal	
Belasting betaal 44 675 ✓ + 462 000 ✓ + 66 650 ✓ tekens kan omgekeer word	(573 325) Een deel korrek ☒ Moet uitvloei wees
Dividende betaal (1 200 000 x 17c) 204 000 ✓ ☒ + 416 000 ✓ tekens kan omgekeer word	(620 000) Een deel korrek ☒ Moet uitvloei wees
KONTANTVLOEI UIT FINANSIERINGSAKTIVITEITE	
Opbrengs uit uitgereikte aandele	4 000 000 ✓
Aandele teruggekoop (258 400 + 64 600) sien 7.2.1 vir beide syfers	(323 000) Een deel korrek ☒ Moet uitvloei wees
Terugbetaling van lening (1 165 440 – 685 440) 97 120 x 12	(480 000) ✓ ☒
NETTO VERANDERING IN KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE	(355 752) ✓
Kontant en kontantekwivalente aan die begin van die jaar (178 680 – 28 600)	150 080 ✓ ☒
Kontant en kontantekwivalente aan die einde van die jaar	(205 672) ☒

17

2.3 Bereken finansiële aanwysers vir die jaar geëindig 28 Februarie 2025:

% bedryfsuitgawes op verkope	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{1\,633\,140 \checkmark \times 100}{9\,888\,720 \checkmark \times 1}$	16,5% ☒ Aanvaar 17% Een deel korrek %-teken nie nodig nie
Vorraadomsetsnelheid	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{6\,072\,000 \checkmark}{1/2 (193\,000 \checkmark + 174\,000 \checkmark)}$ 183 500 twee punte	33,1 keer ☒ Aanvaar 33 keer Moet noemer met 1/2 vermenigvuldig
Tussentydse dividend per aandeel	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{416\,000 \checkmark}{1\,600\,000 \checkmark} \times \frac{100}{1}$	26 sent ☒ Een deel korrek

3

4

3

Aktiiviteit 3

3.1 Gewone Aandelekapitaal-nota op 28 Februarie 2022

900 000	Gewone aandele aan die begin	7 200 000 ✓
100 000	Nuwe aandele uitgereik balanserende syfer	1 800 000 ✓
(40 000) ✓	Terugkoop van aandele teen R9,00 ✓	(360 000) ✓# As een deel korrek is
960 000 ✓	Aandele aan die einde van die jaar	8 640 000 ✓

3.2 KONTANTVLOEISTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARIE 2022

KONTANTVLOEI UIT BEDRYFSAKTIWITEITE	
Kontant gegenereer uit bedrywighede	
Rente betaal	
Belasting betaal – 22 800✓ + 430 000✓ – 47 200✓ OF + 22 800✓ – 430 000✓ + 47 200✓ Wees bewus van die gebruik van hakies of grootboekrekeningformate	(360 000) ✓*
Dividende betaal 133 500✓ + 192 000✓ OF: 133 500 + (394 000 – 202 000) Wees bewus van tekens wat omgekeer is en die gebruik van hakies of grootboekrekeningformate	(325 500) ✓*
7	
KONTANTVLOEI UIT BELEGGINGSAKTIWITEITE	(1 470 000)
KONTANTVLOEI UIT FINANSIERINGSAKTIWITEITE	2 058 000 ✓*
Aandele uitgereik sien 2.1	1 800 000 ✓*
Aandele teruggekoop 360 000 ✓ + 32 000 ✓✓ OF 40 000 x R9,80 een punt twee punte	(392 000) ✓*
Lening verhoging 8	650 000 ✓✓
NETTO VERANDERING IN KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE	143 500 ✓
KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE AAN DIE BEGIN (– 45 200 + 2 800)	(42 400) ✓✓
KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE AAN DIE EINDE 4	101 100 ✓

As daar geen hakies is nie, neem aan dat die antwoord 'n invloei van kontant is – toekenningspunte slegs vir berekening;

Aktiwiteit 4

4.1

4.1.1	C ✓
4.1.2	D ✓
4.1.3	A ✓

3

4.2.1

Kontant gegenereer uit bedrywighede

Netto wins voor belasting (1 120 800 + 2 615 200)	3 736 000	✓
Waardevermindering	338 300	
Rente uitgawes	963 000	
Wins voor veranderinge in bedryfskapitaal		
Netto verandering in bedryfskapitaal		
Verandering in voorraad (717 000 – 471 000)	246 000	✓✓
Verandering in debiteure (563 000 – 489 000)	(74 000)	✓✓
Verandering in krediteure (612 000 – 570 000)	(42 000)	✓✓
Kontant gegenereer uit bedrywighede	5 167 300	

7

4.2.2

KONTANTEFFEKTE VAN BEDRYFSAKTIWITEITE

Kontant gegenereer uit bedrywighede	5 167 300	✓
Rente betaal	(338 300)	
Inkomstebelasting betaal (– 12 300 ✓ + 1 120 800 ✓ – 9 900 ✓) of (+12 300 ✓ – 1 120 800 ✓ + 9 900 ✓) 4	(1 098 600)	☑
Dividende betaal (1 200 000 x 35c = 420 000 ✓✓ + 150 000 ✓) OF (150 000 ✓ + 733 600 ✓ – 313 600 ✓) of (– 150 000 ✓ – 733 600 ✓ + 313 600 ✓) 4	(570 000)	☑

9

4.2.3

BEWERKINGS

ANTWOORD

Bereken: Vaste bates gekoop

Tekens kan omgekeerd word / gebruik van hakies fyn / T-rekening
7 110 000 ✓ + 685 700 ✓ + **338 300** ✓ – 6 814 000 ✓

1 320 000 ☑
een deel korrek

5

Bereken: Fondse wat gebruik word om aandele terug te koop

80 000 x 7,30 584 000 ✓✓ + 52 000 ✓

636 000 ☑
een deel korrek

4

Bereken: Netto verandering in kontant en kontantekwivalente

112 000 + 36 400

148 400 ✓✓

2

4.2.4

BEWERKINGS	ANTWOORD	
Bereken: Skuld-ekwiteitsverhouding 5 400 000: 8 320 000	0,7 : /0.65:1 ✓ ☒ een deel korrek	<div></div> <div>2</div>
Bereken: % opbrengs op aandeelhoudersbelang $\frac{2\,615\,200\, \checkmark}{1/2 (8\,320\,000\, \checkmark + 7\,500\,000\, \checkmark) \cdot 1} \times \frac{100}{7\,910\,000}$	33.1 % ☒ een deel korrek en ÷ 2	<div></div> <div>4</div>
Bereken: Dividenduitbetalingskoers 35c een punt + 28c een punt 63✓✓/232 ✓ x 100	27,2% ☒ een deel korrek	<div></div> <div>4</div>

Afdeling: Ontleding en vertolking

Aktiwiteit 1

1.1 **Aandeelhouers van TLOU BPK is van mening dat hul likiditeitsposisie goed is en dat hulle nie bekommerd moet wees nie.**

Antwoorde ten gunste van / ondersteuning van hul mening

Aanhaling van finansiële aanwysers ✓✓ Aanhaling van syfers / tendens ✓✓

Enige TWEE geldige aanwysers:

Die bedryfsverhouding het van 1,7: 1 tot 3,8: 1 toegeneem

Die vuurproefverhouding het van 1,3: 1 tot 1,9: 1 toegeneem.

Die voorraad het van 68 tot 52 dae afgeneem.

Moenie debiteure se invorderingstydperk hier aanvaar nie

Enige geldige kommentaar ✓✓

Verwagte antwoorde, bv.:

Die besigheid is likied/behoort geen probleem te hê om sy korttermynskuld af te betaal nie.

Antwoorde teen hul mening

Kwotasie van finansiële aanwyser ✓ Aanhaling van syfers / tendens ✓

Enige EEN geldige aanwyser:

Die bedryfsverhouding het van 1,7: 1 tot 3,8 gestyg: 1

Leeders kan dit vergelyk met vuurproef. Moenie punte toeken as vuurproefverhouding alleen hier genoem word nie.

Die debiteure se invorderingstydperk het van 30 tot 47 dae verhoog.

Enige geldige kommentaar ✓✓

Verwagte antwoorde, bv.:

Alhoewel die likiditeit goed is, moet hulle bekommerd wees omdat die debiteure te lank neem om te betaal / Te veel geld wat in 'n vorm van voorraad gehou word.

Huidige verhouding kan slegs een keer gemerk word, hetsy ten gunste of teen, nie as albei nie.

10

1.2 **Die direkteure het besluit om die dividenduitbetalingsbeleid in 2024 te verander. Verskaf berekening wat die beleidsverandering aandui.**

In 2023 het die maatskappy 40 sent (DPA) van 112 sent (VPA) = 36% betaal ✓✓

In 2024 het die maatskappy 105 sent (DPA) van 107 sent (VPA) = 98% betaal ✓✓

OF uitbetaling het van 36% tot 98% vier punte gestyg

Vir een punt elk:

DPA het van 40 tot 105 sent (met 65 sent) per aandeel gestyg

VPA het van 112 tot 107 sent (met 5 sent) per aandeel gedaal

4

Verduidelik die effek van hierdie beleidsverandering op die maatskappy. Noem TWEE punte.

TWEE geldige punte ✓✓ ✓✓ Deelpunte vir onduidelike / onvolledige antwoorde

- Behoue inkomste het afgeneem en dit kan toekomstige groei (uitbreiding) van die besigheid beïnvloed.
- Dit sal die aandeelprys beïnvloed / die vraag na die aandele verhoog
- Dit kan aandeelhouers motiveer om by die AJV vir die direkteure te stem

Vir een punt elk:

- Kontantvloeioprobleem (een punt)

4

1.3

Een van die direkteure voel dat die maatskappy die lening so gou moontlik moet terugbetaal. Sê of dit 'n goeie besluit sal wees of nie? Haal TWEE finansiële aanwysers aan met syfers om jou antwoord te staaf.

Aanhaling van finansiële aanwysers ✓✓

Aanhaling van syfers ✓✓

Verduideliking ✓✓

Die skuld/ekwiteitsverhouding het van 0,4: 1 tot 0,3: 1 gedaal.

Die besigheid is lae risiko / Hulle maak nie veel gebruik van lenings in vergelyking met eie kapitaal nie.

Die OOTKA het van 13% tot 11% gedaal.

Die maatskappy ontvang 'n opbrengs (11%) wat minder is as die rentekoers (14%) (negatief georiënteer). Hulle gebruik nie die lenings effektief om wins te genereer nie.

Kommentaar: Dit is 'n goeie besluit om die lening terug te betaal ✓ **aanvaar "JA"**

7

1.4

Verduidelik hoekom die aandeelhouers tevrede is met die markprys van die aandele op die JSE. Haal syfers / finansiële aanwysers aan.

Syfers / tendens ✓

Verduideliking ✓✓

- Verhoog van 777 sent tot 960 sent. / Verhoog met 183 sent
- Die markprys is hoër as die NBW van 775 sent

Kommentaar / Verduideliking: Verwagte antwoorde, bv.:

- Daar is 'n vraag na aandele in hierdie maatskappy / Beleggers stel belang om aandele te koop.

3

Verduidelik waarom die aandeelhouers tevrede is met die prys waarteen die aandele teruggekoop is. Haal syfers / finansiële aanwysers aan.

Verduideliking / Syfers / Tendens ✓✓

Die maatskappy het 800 sent per aandeel betaal, hoewel die markwaarde aan die einde van die jaar 960 sent was. / Die maatskappy het 160 sent minder as die markwaarde betaal

Moenie vergelyking met NBW aanvaar nie

2

Aktiwiteit 2

2.1 Verduidelik hoe die kliënte gereageer het op die verandering in die winsopslagpersentasie en of dit die maatskappy bevoordeel het of nie.

TWEE geldige punte (met figuur) ✓✓✓✓ deelpunte vir onvolledige of onduidelike reaksie

- Kliënte se gemiddelde besteding het toegeneem (van R120 000) tot R160 000 / met R40 000.
- Verkoopsinkomste het gestyg (van R33,6m) tot R39,2m.
- Kliënte het steeds die besigheid ondersteun, hoewel die % winsopslag toegeneem het (van 40%) tot 60%.
- Daling in kliëntegetalle (van 280) tot 245 / met 35 / met 12,5%.

4

2.2 Verduidelik of die maatskappy hul bedryfskapitaal doeltreffend bestuur of nie. Haal TWEE finansiële aanwysers aan, met syfers en tendense.

Finansiële aanwysersyfer ✓ ✓ en tendens ✓ ✓ enige EEN verduideliking ✓

Enige twee aanwysers:

- Bedryfsverhouding het afgeneem (van 1,8:1) tot 0,8:1 / met 1:1
- Vuurproefverhouding het afgeneem (van 1:1) tot 0,6:1 / met 0,4: 1
- Debiteure se gemiddelde invorderingstydperk het toegeneem (van 42 dae) tot 52 dae / met 10 dae.

Moontlike verduidelikings vir Een punt:

Die besigheid sal probleme ondervind om korttermynskuld te betaal / het nie genoeg likiede bates (kontant) om bedryfslaste te dek nie / debiteure neem te lank om rekeninge te vereffen.

5

2.3 Lewer kommentaar op die bedryfsdoeltreffendheid van die maatskappy oor die afgelope twee jaar. Haal TWEE finansiële aanwysers aan.

TWEE finansiële aanwysers ✓ ✓ syfers en tendense ✓ ✓

- % bedryfsuitgawes op verkope het verbeter/afgeneem (van 28%) tot 22% / met 6% punte / met 21,4%.
- % bedryfswins op verkope het verbeter/toegeneem (van 10,2%) tot 15,6% / met 5,4% punte / met 52,9%.
- % netto wins op verkope het verbeter/gestyg van 8,8% tot 13,5% / met 4,7% punte / met 53,4%.

Moenie opslag % aanvaar nie

4

2.4.1 Een van die aandeelhouers kan nie verstaan hoekom die skuld-ekwiteitsverhouding in 2025 afgeneem het ten spyte van die toename in die lening nie. Gee hom 'n verduideliking.

Rede ✓✓

Die maatskappy het die aandeelkapitaal verhoog / minder staatgemaak op skuldfinansiering / dui op lae risiko

Moenie lening verhoog aanvaar nie

2

2.4.2

Die finansiële hoof (finansiële hoof) is van mening dat die verhoging in lening 'n goeie besluit was. Afgesien van die skuld-ekwiteitsverhouding, verskaf TWEE punte om sy mening te ondersteun, insluitend EEN relevante finansiële aanwyser.

Finansiële aanwyser syfers ✓ en tendens ✓ Verduideliking (vergelyk rente) ✓✓

PUNT 1	% OOTKA verbeter / verhoog van 11% tot 19,7% / met 8,7% punte / met 79%.
---------------	--

PUNT 2	Die mate van hefboomfinansiering het beweeg (van negatief) na positief. Oorskry nou die rentekoers op lenings (13% per jaar).
---------------	---

4

2.5.1

Lewer kommentaar oor of die aandeelhouders tevrede moet wees met die opbrengs op hul belegging. Verskaf TWEE punte, insluitend EEN relevante finansiële aanwyser.

Finansiële aanwyser syfers ✓ en tendens ✓ Verduideliking (vergelyk alternatiewe belegging) ✓✓

PUNT 1	% OOAEE het aansienlik verbeter van 8% tot 15,6% / met 7,6% punte / met 95%.
---------------	--

PUNT 2	Dit oortref die opbrengs op die meeste ander beleggings (7% per jaar).
---------------	--

4

2.5.2

Lewer kommentaar op die verdienste per aandeel (VPA) en verduidelik die impak daarvan op die dividenduitbetalingsbeleid wat deur direkteure aanvaar is.

VPA: Syfers en ✓ tendensverduideliking oor VPA ✓

DUK: Syfers en ✓ tendensverduideliking oor DUK ✓

VERDIENSTE PER AANDEEL	VPA het gestyg (van 113 sent) tot 224 sent / met 111 sent / met 98%.
-------------------------------	--

	Dit toon verbeterde winste in die maatskappy.
--	---

DIVIDENDUITBETALINGSBELEID	Die dividenduitbetalingskoers het van 80% tot 40% / met 40% punte / 100% gedaal.
-----------------------------------	--

	Die besigheid het meer verdienste behou wat in die toekoms gebruik sou word om die besigheid te bevoordeel.
--	---

4

2.6

Lewer kommentaar op die prestasie van die aandeelprys op die aandelebeurs (JSE). Verskaf TWEE punte, met syfers en tendense.

PUNT 1	Die markprys van die aandeel het van 1 342c tot 1 610c / met 268c verbeter. ✓
---------------	---

	as gevolg van goeie opbrengste verdien / positiewe beeld van maatskappy✓
--	--

PUNT 2	In 2024 het die markprys (1 610c) die NBW van (1 543c) met 67c oorskry, ✓ dui op 'n goeie vraag na aandele. ✓ OF In 2023 was NBW (1 413c) hoër as die markprys (1 342c) met 71c; Dit dui op 'n swak vraag na aandele
---------------	---

NB: Moenie punte toeken as slegs die NBW vir albei jare vergelyk is nie

4

2.7.1

Patrick besit aandele in Lethabo Bpk. Hy is tevrede met sy belegging in die aandele van hierdie maatskappy. Verskaf TWEE punte, met syfers of berekeninge, om sy mening te ondersteun.

Wees bewus van gekombineerde verduideliking met syfers/berekeninge

TWEE geldige punte ✓✓ met syfers ✓✓

PUNT 1	Sy opbrengs (dividende) is 11,5% van die prys wat hy vir die aandele betaal het; $(90 / 780) / \text{Hy het R324 000 } (360\ 000 \times 90/100)$ verdien.
PUNT 2	Hy het 780c per aandeel betaal wat nou 1 610c werd is. Dit is 830c meer as wat hy vir die aandele betaal het, of 106,4%. Sy opbrengs het van 8% tot 15,6% / met 7,6% punte / met 95% gestyg.

4

2.7.2

Die maatskappy beplan om in die volgende finansiële jaar bykomende nuwe aandele gelykstaande aan 20% van die uitgereikte aandeelkapitaal aan bestaande aandeelhouders uit te reik. Patrick het aangedui dat hy nie hierdie aanbod sal aanvaar nie. Verduidelik hoe hierdie besluit sy % aandeelhouding sal beïnvloed. Verskaf 'n berekening of syfers om jou verduideliking te ondersteun.

BEREKENING	Hy is tans 'n meerderheidsaandeelhouer aangesien hy 51,4% ✓✓ $(360\ 000/700\ 000)$ van die aandele besit. Sy % aandeelhouding sal tot 42,9% (✓✓ $360\ 000/840\ 000$) daal.
VERDUIDELIKING Enige een punt ✓✓	Hy sal nie meer die meerderheidsaandeelhouer in die maatskappy wees nie. Hy kan nie besluitneming in die maatskappy ten volle beïnvloed nie. Hy kan nie meer 'n verskil in die maatskappy maak nie.

6

2.8

Afgesien van die punte hierbo verskaf, noem TWEE verskillende faktore wat aandeelhouders sal beïnvloed om ten gunste van die goedkeuring van sulke bonusse te stem.

Enige TWEE geldige syfers ✓✓ ✓✓ nie nodig nie

PUNT 1	<ul style="list-style-type: none"> Likiditeit / bedryfskapitaal word meer doeltreffend beheer (BV 1,8:1 & VPV 0,9:1). Onproduktiewe vaste bates is verkoop (R1 100 000) en dit sal die kontantvloei in die maatskappy verbeter.
PUNT 2	<ul style="list-style-type: none"> Kontant wat uit bedrywighede gegenereer word, het verbeter (met R2 921 500 / met 75,6%). Maatskappyprestasie het verbeter met minder werknemers en direkteure in vergelyking met 2023 (van 43 tot 38).

4

Aktiwiteit 3

3.1.1 Bereken die volgende: (Wys berekeninge tot een desimale punt.)

Persentasie bedryfswins op totale verkope

$$\frac{3\,250\,000}{14\,625\,000} \times 100 = 22,2\% \checkmark \checkmark \text{ geen deelpunte\%}$$

2

Netto batewaarde per aandeel

$$\frac{9\,600\,000 \checkmark}{1\,200\,000 \checkmark} \times 100 = 800 \text{ sent } \checkmark \text{ werking een deel korrek}$$

3

Skuld/ekwiteitsverhouding

$$3\,840\,000 : 9\,600\,000 = 0,4:1 \checkmark \text{ werking een deel korrek moet x:1 wees}$$

3

3.1.2 Lewer kommentaar op die likiditeitsposisie van die besigheid. Haal DRIE finansiële aanwysers (met syfers) in jou verduideliking aan.

Finansiële aanwysers en syfers $\checkmark \checkmark \checkmark \checkmark \checkmark$
Geldige opmerking $\checkmark \checkmark$

Enige drie finansiële aanwysers:

Bedryfsverhouding verbeter van 2,0 : 1 tot 2,3 : 1

Vuurproefverhouding daal van 1,3 : 1 tot 0,8 : 1

Debiteure se invorderingstydperk verbeter: 43 dae tot 32 dae

Algemene kommentaar:

Die likiditeit het oor die algemeen verbeter. Die besigheid is in staat om korttermynskuld met bedryfsbates te betaal.

Verbetering in invorderings van debiteure – bereik die verlangde 30 dae.

(Moenie krediteure se betalingstydperk as 'n opsie aanvaar nie.)

7

3.1.3

Sommige aandeelhouders voel dat die maatskappy te veel van die lening terugbetaal het. Wat sou jy vir hulle sê? Verwys na TWEE finansiële aanwysers met relevante syfers om jou reaksie te motiveer.

Finansiële aanwysers en syfers ✓✓ ✓✓

Geldige opmerking ✓

Finansiële aanwyser

Skuld/ekwiteit: verbeter van 0,8 : 1 tot 0,4 : 1 sien 3.1.1

OOTKA: verbeter van 17% tot 23%

Algemene kommentaar:

- Die maatskappy is laag toegerus (maak nie uitgebreide gebruik van geleende fondse nie). Dit is ook positief gerat (OOTKA is hoër as rentekoers).
- Dit was nie nodig vir die maatskappy om groot dele van die lening te betaal nie, solank dit 'n beter opbrengs op belegging lewer as die koste van lening (rente).
- Hoër as rentekoers op lening van 11%

Aktiwiteit 4

4.1

Aandeelhouders is nie tevrede met die likiditeitsposisie van die onderneming nie. Verduidelik hoekom jy dink hulle kan korrek wees. Haal aan en verduidelik TWEE finansiële aanwysers (met syfers).

TWEE finansiële aanwysers ✓ ✓ vergelykende syfers met tendenskommentaar ✓✓✓✓

Bedryfsverhouding ✓ het toegeneem van 1,3 : 1 tot 2,2 : 1 ✓

Vuurproefverhouding ✓ het afgeneem van 0,9 : 1 tot 0,6 : 1 ✓

Gemiddelde debiteure se invorderingstydperk ✓ het van 33 dae tot 45 dae toegeneem ✓

Die bedryfsverhouding het verbeter as gevolg van 'n toename in voorraad, die vuurproefverhouding het die feit blootgelê dat die besigheid te veel voorraad hou / kontant vasgebind in voorraad / voorraad / debiteure betaal ook nie betyds nie, wat druk op kontantreserwes plaas / Moet kontantverkope verhoog, laer voorraadvlakke as hulle nie in die toekoms 'n probleem wil hê nie.

Moenie gemiddelde krediteure Betalingstydperk aanvaar nie – dit was nodig om dit nader aan kredietvoorwaardes van 60 dae te bring.

6

4.2

Sekere direkteure meen dat die besluit om die lening te verhoog 'n swak besluit was. Stem jy saam met hierdie beskouing? Verduidelik. Haal TWEE finansiële aanwysers en syfers aan.

TWEE finansiële aanwysers vergelykende syfers met tendens ✓✓ ✓✓

Lewer kommentaar op risiko ✓ op hefboomfinansiering ✓✓ vermelding van rente op lening ✓

Skuld/ekwiteitsverhouding het van 0,1 : 1 tot 0,5 : 1 gestyg

Die verhoging van die lening het die finansiële risiko verhoog; die besigheid beweeg in 'n posisie van hoër risiko; meer afhanklikheid van geleende kapitaal

OOTKA het van 14,2% tot 10,2% gedaal

Die besigheid maak nie effektief gebruik van die lening nie, aangesien dit in 'n posisie van negatiewe hefboomfinansiering beweeg het waardeur die opbrengs nou laer is as die rentekoers tans (12%)

8

4.3

Lewer kommentaar op die dividenduitbetalingsbeleid wat deur die direkteure aanvaar is. Verskaf TWEE redes waarom jy dink direkteure het op hierdie beleid besluit. Haal syfers aan.

DUK het van 86,3% tot 43,9% gedaal ✓✓

TWEE geldige redes ✓✓ ✓✓ **deelpunte vir onvolledige/gedeeltelike antwoorde**

- Die besigheid behou meer van die verdienste (56,1%) om meer klem op groei/uitbreiding te plaas
- Die besigheid ervaar likiditeitskwessies en wil dit aanspreek
- Hulle het verlede jaar hoër dividende betaal en beplan om aandeelhouders in die toekoms met beter dividende te vergoed.

6

4.4

Charlie Tiger besit op 1 Maart 2021 420 000 aandele in die maatskappy. Dit het gedurende die finansiële jaar onveranderd gebly.

4.4.1

Bereken Charlie se % aandeelhouding na die uitreiking van aandele op 1 Mei 2021, en na die terugkoop van aandele op 28 Februarie 2022.

NA UITREIKING VAN AANDELE	NA TERUGKOOP VAN AANDELE
$\frac{420\,000}{900\,000} \times 100 = 46,7\% \checkmark \checkmark$	$\frac{420\,000 \checkmark}{825\,000 \checkmark} \times 100 = 50,9\% \checkmark$

5

4.4.2

Lewer kommentaar op jou bevindinge hierbo. Verskaf TWEE punte.

TWEE geldige opmerkings (moet meerderheidsaandeelhouding noem) ✓✓ ✓✓

deelpunte vir onvolledige/gedeeltelike antwoorde

- Charlie het sy meerderheidstatus verloor toe hy geen aandele gekoop het toe aandele op 1 Mei 2021 uitgereik is nie;
- Hy was baie geïnteresseerd om die meerderheidsaandeelhouer te wees, en het sy goeie vriend se aandele gebruik om beheer oor die maatskappy te verkry;
- Sy gedrag was oneties en onderduims aangesien hy senior status gebruik het om die direkteure te beïnvloed om die aandele terug te koop;
- Hy wil 'n meerderheidsaandeelhouer wees sodat hy beduidende besluite kan neem sonder enige teenkanting teen sy gevoelens.

4

4.4.3 Lewer kommentaar oor of die prys wat betaal is om die aandele op 28 Februarie 2022 terug te koop billik was of nie. Haal TWEE finansiële aanwysers aan (met syfers).

TWEE finansiële aanwysers ✓ ✓ vergelykende syfers met tendenskommentaar ✓✓✓✓

Die NBW het van 930 sent tot 938 sent gestyg

Die markprys het van 940 sent tot 932 sent gedaal

- Alhoewel die NBW toegeneem het, stel potensiële aandeelhouders nie belang om aandele in die maatskappy te koop nie; MP is laer met 8 sent
- Die daling in vraag is 'n aanduiding dat daar probleme in die besigheid is;
- R12,50 was 'n te hoë prys om te betaal – dit het die kontantvloei van die besigheid wat reeds likiditeitsprobleme ervaar, in die gedrang gebring;
- Dit is 'n opgeblase prys en het sy vriend bevoordeel

6

Aktiwiteit 5

5.1.1 Zee Bpk is meer likied as Ryan Bpk. Haal aan en verduidelik TWEE finansiële aanwysers (met syfers) om jou ooreenkoms te bewys.

Aanhaling van aanwyser ✓ ✓ Verduideliking deur Zee ✓ ✓

Vergelyking met Ryan ✓ ✓

- **Bedryfsverhouding** van Zee Bpk is 1,7 : 1 en van Ryan Bpk is 5,8 : 1. Zee Bpk het genoeg bedryfsbates om sy bedryfslaste te dek, terwyl Ryan Bpk te veel van sy fondse in die vorm van bedryfsbates hou, wat dalk nie 'n opbrengs vir die besigheid tot gevolg het nie.
- **Vuurproefverhouding** van Zee Bpk is 0,8 : 1, en van Ryan Bpk is 3,7 : 1. Selfs al is Zee Ltd nie in staat om al sy handelsvoorraad te verkoop nie, behoort hy steeds sy korttermynskuld te kan dek. Ryan Ltd hou baie van sy bedryfsbates in die vorm van handelsvoorraad (voorraad).
- **Debiteure se invorderingstydperk** vir Ryan Bpk is 55 dae, terwyl Zee Bpk binne 26 dae van hul debiteure invorder. Debiteure betaal Zee Bpk baie gouer as die debiteure van Ryan Bpk.

6

5.1.2 Watter maatskappy gebruik meer lenings? Haal aan en verduidelik 'n finansiële aanwyser om jou antwoord te ondersteun. Verduidelik of dit 'n goeie idee is of nie.

Zee Bpk ✓

Skuld/ekwiteitsverhouding is 1,9 : 1 vir Zee Bpk ✓ en 0,2 : 1 vir Ryan Bpk ✓

Verduidelik of dit 'n goeie idee is of nie.

Dit is nie 'n goeie idee nie. ✓

Opbrengs op kapitaal wat vir Zee Bpk aangewend is, is 12,4 % ✓ wat beteken dat die opbrengs wat hy verdien laer is as die rente wat hy op die lening betaal, 14% (negatiewe hefboomfinansiering) ✓

6

5.1.3 Verduidelik hoekom jy dink die markprys van Ryan Ltd se aandele is baie beter as dié van Zee Ltd. Haal aan en verduidelik TWEE finansiële aanwysers om jou antwoord te ondersteun.

Vergelyk markprys en NBW van Zee Ltd ✓ ✓

Vergelyk markprys en NBW van Ryan Ltd ✓ ✓

Markprys van Zee Bpk is 590 sent wat laer is as die netto batewaarde van 625 sent, OF die markprys is 35 sent laer as die netto batewaarde.

Markprys van Ryan Bpk is 755 sent wat hoër is as die netto batewaarde van 605 sent, OF die markprys is 150 sent hoër as die netto batewaarde.

Ryan Bpk is dus in staat om 'n prys hoër as die waarde van die aandele in die boeke van die maatskappy te behaal.

4

5.1.4 Watter maatskappy is meer geneig om sy besigheid uit te brei? Verduidelik jou antwoord deur relevante berekeninge te gebruik.

Dividenduitbetalingskoers✓ van Zee Bpk: $\frac{182}{179} \times 100 = 101,7\%$ ✓

Dividenduitbetalingskoers✓ van Ryan Bpk: $\frac{537}{813} \times 100 = 66,1\%$ ✓

Ryan Bpk gee 66,1% en Zee Bpk 101,7% van hul wins as dividende; daarom sal Ryan Ltd meer geneig wees as Zee Ltd om hul besigheid uit te brei. ✓

5

5.1.5 Ryan Bpk het 'n beter persentasie opbrengs, verdienste en dividende as Zee Bpk. Verduidelik DRIE finansiële aanwysers om hierdie mening te ondersteun.

Finansiële aanwyser ✓ ✓ ✓

Syfers ✓ ✓ ✓

Verduideliking ✓ ✓ ✓

- % OOAË vir Ryan Bpk (28,5%) is baie hoër as dié van Zee Bpk (11,5%).
- VPA vir Ryan Bpk is 813 sent, terwyl Zee Bpk slegs 179 sent per aandeel verdien.
- DPA vir Ryan Bpk is 637 sent terwyl Zee Bpk dit slegs 182 sent per aandeel is

9

Afdeling: Korporatiewe Bestuur

Aktiwiteit 1

1.1

Verduidelik kortliks jou begrip van 'goeie korporatiewe bestuur'.

EEN geldige ✓✓ **puntdeelpunte vir onvolledige/gedeeltelike antwoorde**

- Om die besigheid op 'n etiese en deursigtige manier te bestuur;
- om te sien na die belange van die werknemers, die gemeenskap, die omgewing en alle ander belanghebbendes wat by die maatskappy betrokke is;
- Verseker dat behoorlike reëls en prosedures in plek is en geïmplementeer word;
- Betrek alle rolspelers by sake wat hulle raak

2

1.2

Verduidelik waarom 'n maatskappy hul finansiële state deur 'n eksterne ouditeur moet laat audit.

EEN geldige ✓✓ **puntdeelpunte vir onvolledige/gedeeltelike antwoorde**

- Dit is 'n vereiste van die maatskappy se wet – om aandeelhouers te beskerm
- Aandeelhouers is lede van die publiek en dit gee hulle vertroue in die finansiële state – dat dit betroubaar en geloofwaardig is
- Die eksterne ouditeure het geen belang in die besigheid nie en sal 'n onbevooroordeelde siening van die situasie gee.

2

1.3

Identifiseer die tipe auditmening wat die maatskappy ontvang het, en verskaf 'n rede vir jou antwoord.

TIPE:

Gekwalifiseerde ✓

REDE: ✓✓ **deelpunte vir onvolledige/gedeeltelike antwoorde**

- Die bemarkingsuitgawes kon nie geverifieer word nie.
- Het nie in alle opsigte "regverdig verteenwoordig" genoem nie.
- Hulle was tevrede, behalwe vir die bemarkingskoste wat geen dokumentasie as bewys gehad het nie.

3

1.4

Verduidelik waarom die onafhanklike ouditeur nie die versoek van die uitvoerende hoof gevolg het nie. Verskaf TWEE redes.

TWEE redes ✓✓ ✓✓ **deelpunte vir onvolledige/gedeeltelike antwoorde**

- Hy sou teen die standarde en etiek van sy beroep gaan.
- Dit is oneties, kom neer op bedrieglike gedrag – wat daarop gemik is om te mislei.
- Hy het 'n gedragskode om te handhaaf / sal dissiplinêre stappe in die gesig staar as dit ontdek word
- Hy kan sy lisensie verloor om as ouditeur te funksioneer.
- Hy sal die reputasie van sy maatskappy (slegte openbare beeld) aantas.

4

Verskaf TWEE moontlike gevolge van hierdie auditverslag, vir die uitvoerende hoof en die maatskappy.

TWEE punte ✓✓ ✓✓ **deelpunte vir onvolledige/gedeeltelike antwoorde**

- Die aandeelprys van die besigheid sal daal / swak beeld van die besigheid
- Die verbintenisse van die uitvoerende hoof sal bevraagteken word – ondersoek/dissiplinêre optrede
- Aandeelhouders sal hul aandele wil verkoop
- Die vraag na aandele sal daal

4

Aktiwiteit 2

2.1

Lewer kommentaar op die auditverslae van beide maatskappye. As jy aandele in 'n maatskappy wil koop, verduidelik hoe die verslag jou besluit sal beïnvloed rakende die aandele wat jy in die maatskappy sal koop.

Metsi Bpk: **Kommentaar op** ✓ **Verduideliking** ✓

Metsi Bpk het 'n ongekwalifiseerde verslag ontvang wat beteken dat jy op die finansiële inligting in die finansiële state kan staatmaak om die aandele te koop.

Just Water Ltd: **Kommentaar op** ✓ **Verduideliking** ✓

Just Water Ltd het 'n vrywaringsauditverslag ontvang. Dit beteken dat Peter kan nie ten volle op die finansiële state staatmaak om te besluit om in die maatskappy te belê nie.

In watter maatskappy moet jy eerder belê?

Metsi Bpk ✓

5

2.2

4.2.1	C ✓	4.2.3	D ✓
4.2.2	A ✓	4.2.4	B ✓

4

2.3 Die doel van 'n sakereddingsplan is om 'n maatskappy tydelike toesig en beskerming teen sy krediteure te bied, om hulle 'n 'asemhalingsruimte' te gee om sy finansiële sake te herorganiseer en te herstruktureer. Noem TWEE partye wat deur 'n besigheidsreddingsplan geraak kan word.

Enige 2 ✓✓ (een punt elk)

Krediteure, aandeelhouders, werknemers, vakbonde, SAID, banke, direkteure

2

2.4 Aan wie is die ouditverslag gerig? Gee 'n rede vir jou antwoord.

Die aandeelhouders. ✓ Hulle is die eienaars van die maatskappy en het die ouditeure aangestel. ✓

2

2.5 Gee TWEE voorbeelde van ouditbewyse wat die ouditeure nodig sou gehad het om die oudit te voltooi.

Enige twee – een punt elk

Bate registers; Joernale; Debiteure se state; Fisiese inspeksies; Ondertekende kontrakte; Brondokumente (lys bv. faktuur, kwitansies, ens. **slegs een punt**); Krediteure se state; Bankstate

2

15

Aktiwiteit 3

4.1

Die drie Raadslede wat in hierdie saak geïmpliseer word, besit elk 150 000 aandele. Bereken die verlies wat Loma en die twee direkteure elk kon vermy deur hul aandele op 13 April 2023 te verkoop.

BEWERKINGS	ANTWOORD
$(R105 - R8)$ $150\,000 \checkmark \times R97 \checkmark$ <p>OF $15\,750\,000 - 1\,200\,000$</p> <p>OR $(47\,250\,000 - 3\,600\,000) / 3$</p> <p>Wees bedag op alternatiewe reëlings vir werking</p>	<p>R14,55 miljoen ☒</p> <p>OF</p> <p>R14 550 000</p>

3

4.2

Verduidelik waarom die teksboodskap so belangrik is vir die ondersoekers.

Enige geldige punt ✓✓

Deelmerke vir onvolledige of onduidelike reaksie

Dit het bewyse gelewer dat 'n misdaad gepleeg is / hulle sal weet watter direkteure om aan te kla / die persoon wat die inligting uitgelek het, kan maklik opgespoor word / Dit sal bewyse verskaf van betrokke partye / Ondersoekers sal die bedoelingskennis vasstel / Dit verskaf konsekwentheid tussen verskillende bronne van bewyse wat die saak teen individue wat geïmpliseer is, versterk.

Verduidelik hoekom jy dink daar word na hierdie misdaad verwys as 'binnehandel'.

Enige geldige punt ✓✓

Deelmerke vir onvolledige of onduidelike reaksie

Omdat dit bedrog is gebaseer op privaat inligting rakende die verhandeling (koop / verkoop) van aandele wat nog nie bekend is aan ander wat geraak het nie / Die direkteure (insiders) het wel toegang tot hierdie bevoorregte inligting gehad / Gebruik van sensitiewe inligting tot 'n mens se voordeel – magsmisbruik.

4.3

Verduidelik hoe die vinnige daling in die aandeelprys en die bedrieglike finansiële state waarskynlik die bestaande aandeelhouers sal beïnvloed en sy werkers.

Deelpunte vir onvolledige of onduidelike reaksie

<p>Bestaande aandeelhouers</p> <p>✓✓</p>	<p>Hulle sal hul belegging in die maatskappy verloor / verlies aan lewensbesparings (Finansiële verlies) / verlies aan dividende / sal waarskynlik hul aandele verkoop / daar is dalk nie 'n vraag na aandele nie.</p>
<p>Werkers</p> <p>✓✓</p>	<p>Werknemers sal afgelê word / hul werk verloor / geen werksekerheid (werkonsekerheid) / toename in werkloosheid in die land / Werknemer se moraal en produktiwiteit / Verandering op vergoeding en voordele (verminderde salaris/voordele/bonus) / Kostebesnoeiingsmaatreëls (afdanings).</p>

4.4

As jy 'n aandeelhouer in Gadram Bpk was, watter ander vrae sou jy by die AJV opper? Verduidelik TWEE punte.

Enige TWEE geldige punte. ✓✓ ✓✓ Deelmerke vir onvolledige of onduidelike reaksie

<p>PUNT 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Is enige ondersoek op die agtergrond van skuldiges gedoen voordat hulle in die Raad aangestel is? • Watter dissiplinêre stappe sal deur die maatskappy of die direksie teen die skuldiges geneem word? • Is dit moontlik om die maatskappy te red / wie sal die bestuur van die maatskappy oorneem? • Is daar enige manier waarop die verliese van die skuldiges verhaal kan word, byvoorbeeld om hul besittings te konfiskeer en te verkoop? • Hoe sal die raad ingryp om hierdie situasie reg te stel? • Watter stappe sal teen die direkteure geneem word? • Hoe sal dit die beeld van die maatskappy en die aandeelprys op lang termyn beïnvloed?
<p>PUNT 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sal die saak by die betrokke professionele liggame aangemeld word vir dissiplinêre stappe teen hierdie direkteure? • Watter spesifieke stappe neem die maatskappy om die bewerings van vals finansiële state / vrywaringsverslag aan te spreek? • Kan die raad 'n gedetailleerde verduideliking gee vir die omstandighede wat tot die vrywaringsverslag gelei het? • Watter maatreëls word geïmplementeer om die akkuraatheid en deursigtigheid van toekomstige finansiële verslagdoening te verseker? • Kan aandeelhouers tydige en deursigtige kommunikasie oor die vordering en bevindings van die ondersoek verwag? • Watter impak, indien enige, het die bewerings en ondersoek op die maatskappy se langtermyn strategiese plan?

Afdeling: Voorraad

Aktiwiteit 1 VOORRAADWAARDASIE (35 punte; 30 minute)

1.1 RATO KOOKGEREI

1.1.1

Bereken die waarde van die sluitingsvoorraad potte op 28 Februarie 2022.	
BEWERKINGS	ANTWOORD
<p>1 936 000 twee punte</p> <p><u>224 000 ✓</u> + <u>1 712 000 ✓</u> x 980 OF 352 x 980</p> <p>5 500 ✓ ✓</p> <p>(800 + 4 700) een punt elk</p> <p>Merk teller en noemer as sodanig (Beginsel 11)</p>	<p>R344 960 ☒</p> <p>een deel korrek & as x 980</p>

5

Verskaf 'n berekening om haar bekommernis aan te spreek.

BEWERKINGS		ANTWOORD
<p>Sien 1.2.1 hierbo</p> $\frac{344\ 960 \text{ } \boxed{\times}}{1\ 591\ 040 \checkmark} \times 365$ <p>Teller en noemer moet Rand-waardes wees</p>	<p>OF Eenhede</p> $\frac{980 \text{ een punt}}{4\ 270 \text{ een punt}} \times 365$ <p>Teller en noemer moet nommer van eenheid wees</p>	<p>79,1 dae/2,6 maande</p> <p>OF</p> <p>83,8 dae/2,8 maande ☒</p> <p>een deel korrek. As x 365 of 12</p>

83,8 dae/2,8 maande ☒

1.1.2

Verduidelik of die berekende tydperk aanvaarbaar is of nie.

Geldige verduideliking ✓✓

deelpunte vir onvolledige / gedeeltelike / onduidelike

antwoorde Hang af van die berekening hierbo, syfers nie nodig nie

Moontlike antwoorde vir "tydperk is aanvaarbaar":

Potte is duursame items en kan in die nabye toekoms verkoop word / het 'n lang rakleef tyd / daar is altyd 'n behoefte (vraag).

Moontlike antwoorde vir "tydperk is nie aanvaarbaar nie":

Verbruikers se smaak of voorkeur kan verander / moontlikheid om later vervang te word model, verbeterde produkte / risiko van diefstal of skade (moet afskryf) / neem stoorplek op.

Bereken die aantal potte wat ontbreekt.

BEWERKINGS	ANTWOORD
<p>(800 + 4 700) een punt</p> <p>5 500 ✓☒ – 4 270 ✓ – 980 ✓</p> <p>Sien 3.2.1</p> <p>Wees bedrag op alternatiewe aanbieding van figure (of permutasies)</p>	<p>250 ☒</p> <p>een deel korrek</p>

een deel korrek

Wees bedag op alternatiewe aanbieding van figure (of permutasies)

5

1.2 MIKROGOLFOONDE

1.2.1

Bereken die waarde van die sluitingsvoorraad van mikrogolfoonde.						ANTWOORD	
WERK							
SWIFT: $(380 + 750 - 965)$ $165 \checkmark \boxed{\checkmark} \times 2\,800 \checkmark$ 462 000 drie punte Opening voorraad Aankope eenhede verkoop eenheidskoste Verkoep Bruto wins OF: $(1\,064\,000 + 2\,100\,000) - (965 \times 2\,800)$ Of $(4\,053\,000 - 1\,351\,000)$ 3 164 000 een punt – 2 702 000 twee punte						drie punte drie punte 462 000 + 1 056 000 1 518 000 \checkmark ☒ een deel korrek	
DELTA: $(430 + 600 - 120 - 580)$ $330 \checkmark \boxed{\checkmark} \times 3\,200 \checkmark$ 1 056 000 drie punte Opening voorraad Aankope Verkoep Lewer eenhede verkoop eenheidskoste Bruto wins OF: $(1\,376\,000 + 1\,920\,000 - 384\,000) - (580 \times 3\,200)$ Of $(3\,248\,000 - 1\,392\,000)$ 2 912 000 een punt – 1 856 000 twee punte							

1.2.2

TWEE redes ten gunste van die besluit om die verkoop van die Delta-model te staak

TWEE redes $\checkmark \checkmark$ Syfers $\checkmark \checkmark$

- Hoë opbrengste: moontlik van swak gehalte, 120 mikrogolfoonde / 20% van aankope
- Hoë sluitingsvoorraad / kapitaal vasgebind in voorraad; 330 eenhede of R1 056 000 sien 1.2.1
- Lae verkoopsvolume; slegs 580 van 910 (63,7%) / 385 eenhede of R805 000 minder as Swift
- Te duur vir kliënte (R5 600 wat R1 400 meer is as 'n Swift-model)
- Dit is 'n duurder produk; R3 200 (betaal R400 meer as Swift)

EEN rede teen die besluit om die verkoop van die Delta-model te staak.

EEN redesyfer $\checkmark \checkmark$

- Delta-stowe genereer 'n hoër bruto wins van R1 392 000 (R41 000 meer as Swift); hoër WO% van 75% (vergeleke met 50% vir Swift) / Opsie om verkoopprijs R5 600 te verlaag (R1 400 meer as 'n Swift-model)
- Verlies aan hoë verkoopsinkomste van R3 248 000 kan kontantvloeï beïnvloed / die ondersteuning van 'n uitgesoekte groep kliënte (580 eenhede) verloor of die opsie vir kliënte verminder.

1.2.3

Identifiseer die probleem met betrekking tot die Swift-mikrogolfoonde op 6 Januarie 2022. Haal syfers aan.

Probleem geïdentifiseer ✓ syfer (verskil van 25 genoem of geïmpliseer) ✓

75 eenhede is afgelewer, maar 50 eenhede is op die voorraadkaart aangeteken / Die voorraadrekord weerspieël 25 eenhede minder as die totale aantal eenhede wat afgelewer is.

Noem TWEE interne beheermaatreëls wat die interne ouditeur moet implementeer om te verseker dat sulke voorvalle nie in die toekoms voorkom nie.

TWEE beheermaatreëls ✓✓ ✓✓

deelpunte vir onvolledige / gedeeltelike / onduidelike antwoorde

- Behoeftte aan fisiese telling en verifikasie (kontrole) van voorraad teen rekords
- Vergelyk / verifieer / kontroleer die inligting op bestelvorms, afleweringsnota en faktuur voordat u voorraadrekords opdateer of besonderhede aan die boekhouer stuur
- Verskillende werknemers moet verantwoordelik wees vir bestelling, ontvangs, opname, voorraadbeheer. Aanvaar die verdeling van pligte en installeer kameras (CCTV) as afsonderlike antwoorde vir 1 punt elk.

Aktiwiteit 2 VOORRAADWAARDASIE

2.1

2.1.1 Spesifieke identifikasie ✓

2.1.2 Eerste-in-eerste-uit (EIEU) ✓

2.1.3 Geweegde gemiddelde ✓

3

2.2. GEMAKLIKE UITRUSTINGS

2.2.1

Bereken: Die bedrag betaal vir vervoer op 11 Junie 2024

(835 x 130)

116 065 ✓ – 108 550 ✓✓ = 7 515 ☒ een deel korrek

4

Bereken: Die waarde van die slotvoorraad op 30 Junie 2024

320 008 vier punte (15 x 142)

28 633 ✓ + 293 505 ✓ – 2 130 ✓✓ x 415 ✓ = 60 092 ☒ een deel korrek

230 ✓ + 1 995 ✓ – 15 ✓

2 210 drie punte

9

2.2.2

Bereken die waarde van die sluitingsvoorraad met behulp van die EIEU-metode.

BEWERKINGS	ANTWOORD
$35 \times 151 \checkmark = 5\,285 \checkmark$ $380 \times 157 \checkmark = 59\,660 \checkmark$ <p>Wees bedag op alternatiewe aanbieding van figure (of permutasies)</p>	$64\,945 \checkmark$ <p>een deel korrek</p>
<p>Verduidelik die effek wat hierdie besluit op die bruto wins sal hê.</p> <p>Dit sal 'n toename \checkmark in bruto wins van R4 853 weerspieël \checkmark</p>	
<p>Gee EEN geldige rede vir en EEN geldige rede teen die verandering van die aandeelwaardasietest.</p>	
<p>REDE VIR $\checkmark \checkmark$</p>	<p>Verhoogde winsgewendheid skep 'n beter beeld. Kliënte sal vertroue in die besigheid hê. Werknemers sal 'n gevoel van sekuriteit voel.</p>
<p>REDE TEEN $\checkmark \checkmark$</p>	<p>Om resultate te vergelyk sal nie sinvol wees nie. Boek-inskrywing; skep 'n valse indruk. Werkers kan hoër salarisverhogings verwag (of onderhandel) op grond van winsgewendheid. Dit is onwettig om voorraadstelsels te verander sonder die SAID se goedkeuring / sonder om die SAID in kennis te stel.</p>

5

2

4

2.2.3

Funiwe is bekommerd oor die beheer van haar voorraad jeans. Sy het gedurende die jaar 1 788 jeans verkoop. Verskaf 'n berekening om haar besorgdheid te ondersteun.

$$(230 + 1\,995 - 15)$$

$$2\,210 \checkmark \checkmark - 415 \checkmark - 1\,788 \checkmark = 7 \text{ ontbreek} \checkmark$$

een deel korrek

5

2.2.4

Lewer kommentaar op die voorraadsaldo op 30 Junie 2018. Is dit gepas? Verduidelik. Verskaf Een punt.

Ja / Nee \checkmark **Verduideliking** $\checkmark \checkmark$

Ja

Jeans is duurzame produkte wat 'n lang raklewe het.

Die besigheid sal die jeans enige tyd kan verkoop.

Nee:

Die slotvoorraad is byna dubbel die openingsbalans. Geld is vasgebind in oortollige voorraad.

Die jeans kan uit die mode raak en mense sal nie wil koop nie.

3

2.3 PROBLEEMOPLOSSING

2.3.1 Watter besluit het Jay geneem oor die verkoopprijs van die lessenaars?

Die verkoopprijs ✓ van R360 tot R420 (met R60) verhoog✓✓

Of verhoog die winsopslagpersentasie van 50% tot 75% (met 25%)

3

Verduidelik TWEE punte oor hoe hierdie besluit die besigheid beïnvloed het.

TWEE punte ✓✓ ✓✓ syfers ✓ ✓

- Die bruto wins het van R36 720 tot R45 000 (met R8 280) gestyg.
- Die aantal eenhede wat verkoop is, het met 80 eenhede afgeneem (van 330 tot 250).
- Die voorraadomsetkoers het van 7,4 keer tot 5,4 keer gedaal.

6

2.3.2 Jay het besluit om sy stoele by 'n goedkoper verskaffer te koop. Gee TWEE punte oor hoekom jy voel dat dit NIE 'n goeie besluit was nie.

TWEE punte ✓✓ ✓✓ syfers ✓ ✓

- Kan nie tred hou met bestellings wat deur 120 eenhede (500 - 380) ontvang is nie.
- Opbrengste was baie hoog; moontlike swak gehalte (56 eenhede; 0 verlede jaar).
- Bruto wins het van R21 600 tot R11 664 (met R9 936) gedaal.

6

Afdeling: Koste Rekeningkunde

Aktiiviteit 1

1.1	1.1.1	E ✓ verkoops & verspreiding
	1.1.2	A ✓ fabrieksbokoste
	1.1.3	B ✓ administrasie

3

MG TRAVE BAGS

1.2.1 FABRIEKSBOKOSTE OP 29 FEBRUARIE 2024

Indirekte material (21 000✓ + 36 000✓ – 18 000✓) <small>bewerking een deel korrek</small>	39 000 ✓
Fabrieksvoorman	435 000 ✓
Huuruitgawe (291 000 – 28 800) OR 28 800 x 1/4 twee of niks	284 016 ✓✓
Telefoon (36 000✓ – 28 800✓) OF 28 800 x 1/4	7 200 ✓
Diverse fabrieksuitgawes	189 856
	955 072 ✓

11

1.2.2 PRODUKSIEKOSTE STAAT OP 29 FEBRUARIE 2024

*bewerkings in blokhakkies verdien een punt, kan nie geskei word nie.
Merk een slegs een opsie; inspekteer opsie wat die kandidaat bevoordeel.

Direkte materiaalkoste	1 300 028
Direkte arbeidskoste(1 305 000✓ x 55/45✓) OF 2 900 000 – 1 305 000)	1 595 000 ✓
Primêre koste	2 895 028 ✓
Fabrieksbokoste sien 1.2.1	955 072 ✓
Totale prouksiekoste bewerking	3 850 100 ✓
Goedere-in-bewerking - begin balanserende syfer	49 900 ✓
bewerking	3 900 000 ✓
Goedere-in-bewerking -einde	(94 000) ✓
Koste van produksie van klaarprodukte (3 803 200✓ + 8 750✓ – 5 950✓) bewerking een deel korrek	3 806 000 ✓

13

1.2.3 Kyle Walker oorweeg dit om grondstowwe teen 'n laer prys in te voer as wat hulle tans betaal. Verskaf TWEE punte wat hulle moet oorweeg voordat hulle besluit.

Enige geldige punt ✓✓ ✓✓

- Wisselkoers
- Invoerbelasting
- Die kwaliteit van grondstowwe
- Moontlike werksverlies
- Vervoerkoste

4

1.3.1 Verskaf 'n berekening om te bevestig dat die gelykbreekpunt van 61 300 eenhede vir 2024 finansiële jaar korrek is.

BEREKENING	ANTWOORD
$\frac{2\,942\,400}{(119 - 71)} \quad \text{OF} \quad \frac{45,98}{48} \times 64\,000$	61 300 EENHEDE ☒ Bewerking een deel korrek Aanvaar 61 307

4

1.3.2 Mjabu is nie tevrede met die aantal eenhede wat geproduseer en verkoop word nie. Verskaf getuienis met syfers om sy mening te staaf.

Redes vir positiewe Antwoord

Die besigheid verkoop (64 000 – 61 300) 2700 eenhede meer as die gelykbreekpunt, maak 'n wins op $2\,700 / 64\,000 = 4,2\%$ ✓✓

Redes vir negatiewe Antwoord

Produksie verminder van 78 000 tot 64 000 met 14 000 (17,9%) te min om wins te maak van 4,2%

2

1.3.3 Mjabu is bekommerd dat die meeste van sy werkers nie lojaal of toegewyd is aan die besigheid nie. Verskaf TWEE verskillende bewyspunte, met syfers, om sy mening te ondersteun.

LET WEL: Geen diefstal het in die besigheid plaasgevind nie.

Enige twee geldige redes Verduideliking ✓ ✓ Syfer ✓ ✓

- Direkte material per eenheid vermeerder van R30,40 tot R41, dit is 'n verhoging van 34,9%, terwyl produksie verlaag van 78 000 eenhede tot 64 000 eenhede met 14 000 of 19,9%, dit beteken dat daar vermorsing of misbruik van direkte material was.
- Direkte arbeidskoste per eenheid vermeerder van R19,60 tot R23, dit is 'n verhoging van 17,3%, terwyl produksie met 18% verlaag het, dit bereken werkers het die prouksie tyd misbruik in vergelyking met verlede jaar, of hulle was ondoeltreffend.

2

1.3.4 Mjabu wil sy wins gedurende die volgende finansiële jaar met R79 968 verbeter, terwyl hy koste handhaaf. Bereken die bykomende eenhede wat geproduseer moet word om hierdie teiken te bereik.

BEREKENING	ANTWOORD
$79\,968 / 48$	1 666 EENHEDE ☒ Bewerking een deel korrek

4

Aktiwiteit 2

2.1 PRINGLE HANDELAARS

2.1.1 PRODUKSIEKOSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 2024.

Direkte materiaal koste (533 000✓ – 102 000✓)	R431 000	✓*
Direkte arbeidskoste (376 650✓ + 24 300✓ + 4 050✓ + 4 050✓) 8 100 twee punte	409 050	✓*
Primêre koste	840 050	✓*
Fabrieksbokoste (147 560✓ + 99 000✓✓ – 13 210✓)	233 350	✓*
Totale vervaardigingskoste	1 073 400	✓*
Goedere-in-bewerking op 1 Julie 2023	NIL	
	1 073 400	
Goedere-in-bewerking op 30 Junie 2024	(103 900)	✓
Koste van produksie van klaarprodukte (930 000✓ + 95 000✓ – 55 500✓)	969 500	✓*
	* een deel korrek	

20

2.1.2 VERKORTE STAAT VAN OMVATTENDE INKOMSTE VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 2024

Verkope (930 000 x 175/100) ✓ – 60 000✓	1 567 500	*✓
Koste van verkope	(930 000)	
Bruto wins	637 500	
Ander uitgawes	(238 210)	✓
Administrasiekoste (121 000✓ + 13 210✓)	134 210	*✓
Verkoop- en verspreidingskoste (104 900✓ – 900✓✓)	104 000	*✓
Netto wins vir die jaar	399 290	*✓

12

* een deel korrek

2.2.1 Alex, die eienaar, kon nie die beoogde netto wins van R150 000 vir die jaar geëindig 2024 behaal nie.

Bereken hoeveel baadjies geproduseer moes gewees het om die beoogde wins te behaal.

BEWERKINGS	ANTWOORD
R354 150✓ + R150 000✓ R135✓ - 85✓	10 083 eenhede✓ * een deel korrek

5

2.2.2 Ondanks die feit dat daar 'n afname in die vaste koste per eenheid was, is die eienaar steeds nie tevrede met sy beheer oor die vaste koste nie.

Verduidelik en verskaf berekening(e) om sy mening te ondersteun.

Kommentaar ✓ vergelykende syfers ✓✓

Die eienaar is nie tevrede nie as gevolg van die toename in vaste koste

Vaste koste in 2024 = R306 000 Sien 2.2.1

Vaste koste in 2023 = 4 500 x R59,60 = R268 200/ verhoog met R37 800

3